

[Iver Poulsen.]

at give et beskedent og behersket udtryk for glæde over, at de tanker, der var vore, nu havde vundet så stor tilslutning.

For at forebygge enhver misforståelse vil jeg gerne straks sige her, at det samme er tilfældet i dag. Vi hoverer ikke over, at den højtærede socialminister går ind for den opfattelse, vi har, ved at fremsætte forslag i overensstemmelse hermed, men vi kan naturligvis heller ikke lade være med at udtrykke vor glæde over denne værdifulde tilslutning til det, vi anser for rigtigt.

På den anden side kan vi heller ikke lade være med at udtrykke vor dybe beklagelse over, at de politiske magthavere — den nuværende og tidligere regering — i den grad har lukket øjnene for de åndssvages og visse syge menneskers meget alvorlige problemer, at det, vi herhjemme havde nået på dette forsorgsområde ved århundredskiftet som noget mønstergyldigt og efterfølgelsesværdigt, i dag og i mange år har ligget som et forsømt forsorgsområde, der nu fremtræder som et skræmmebillede for omverdenen. Den overbelægning, som mange steder i årevis har været over 100 pct. ifølge betænkningen og den højtærede socialministers fremsættelsstale, og de hygiejniske forhold på Brejning, som fra lægelig side er blevet betegnet som så forældede og utidsvarende, at man ikke kan opretholde en forsvarlig hygiejne, men at forholdene grænser til det, man kan kalde svineri, ville vor nuværende dyreværnslov ikke tillade praktiseret over for dyrene.

Nu skal jeg ikke kritisere dyreværnsloven, tværtimod, jeg er meget glad ved, at der tages vidtstrakte hensyn til vore husdyr, men det er en skamplet for samfundet, at man byder medborgere, selv om de er svagt begavede, forhold, som i dag ville være straffbare, hvis man bød dyrene dem. Man byder mennesker at opholde sig i rum, pakket sammen, så at det fra ansvarlig side siges, at det er komplet uforsvarligt; det er ikke noget, der lige er sket i dag, men det er noget, man har tolereret i mange år,

blot fordi disse medborgere ikke selv har evnet at rejse krav om noget så selvfølgelig som menneskeværdige levevilkår. Man kan ikke undgå at få det bestemte indtryk af vor sociallovgivning, at den i flere henseender snarere er resultat af krav fra stærke organisationer eller fra store befolkningsgrupper, som kan tilbyde mange stemmer for politikernes velgørenhed, end af en virkelig social indstilling og forståelse.

Det foreliggende lovforslag mener vi er udtryk for en virkelig social forståelse, som man har savnet alt for længe herhjemme.

Hvad angår den praktiske bygningsmæssige, pædagogiske og lægemæssige udbygning, må vi naturligvis overlade den side af sagen til boligministeriets og sundhedsstyrelsens eksperter på disse områder, og vi er glade ved, at det står i bemærkningerne til lovforslaget, at intet vil blive gennemført, uden at det er godkendt af disse to instanser.

Uden hoveren hilser de uafhængige forslaget vekommen, som vi selvfølgelig ser på med den største velvilje og sympati.

Socialministeren (Bundvad): Jeg kan med stor glæde og fornøjelse og uden betænkning og begrænsning takke samtlige ordførere. Jeg er glad for, at situationen i folketinget er den, at vi er kommet til det resultat, at der skal gøres noget for de åndssvage. Det kan godt være, at det ærede medlem hr. Iver Poulsen mener, at det er mest korrekt at skælde ud over, at det ikke er sket før, men det vil jo være forkert i hvert fald at bebrejde os, at vi så kommer med forslag om at gøre det bedre. Jeg synes nok, jeg er nødt til at gøre opmærksom på, at der er en udvikling i gang inden for åndssvageforsorgen, som jeg har haft enstemmig tilslutning til, og som er meget glædelig. Jeg nævner først og fremmest 1959-loven, hvor vi fik en helt ny ånd lagt ind i åndssvageforsorgen, bl. a. gennem indførelse af undervisnings- og uddannelsespligt til det 21. år, men derefter vedtagelsen her i folketinget af loven om Lillemoségård, af lo-